



2015/2324(INI)

25.5.2016

ADVIES

van de Commissie vervoer en toerisme

aan de Commissie regionale ontwikkeling

inzake een EU-strategie voor het Alpengebied
(2015/2324(INI))

Rapporteur voor advies: Daniela Aiuto

SUGGESTIES

De Commissie vervoer en toerisme verzoekt de ten principale bevoegde Commissie regionale ontwikkeling onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

- A. overwegende dat het Alpengebied zoals dat gedefinieerd is in de Alpenovereenkomst net als andere Europese berggebieden een grote uitdaging vormt gezien de ontwikkeling van de rol daarvan binnen het Europees vervoersnetwerk, omdat dit gebied gekenmerkt wordt door een lage bevolkingsdichtheid, zeer specifieke soorten verbindingen en toegang tot diensten, en karakteristieke plaatselijke economieën;
- B. overwegende dat de bijzondere geomorfologie van de macroregio niet als een obstakel voor connectiviteit moet worden gezien, maar als een kans om duurzame intermodale vervoersdiensten te ontwikkelen op basis van beproefde praktijken in de regio, en in combinatie daarmee het natuurlijk, ecologisch en cultureel erfgoed, de biodiversiteit en de matiging van de klimaatverandering te beschermen en te bevorderen;
- C. overwegende dat de financiële middelen voornamelijk moeten worden toegespitst op en geïnvesteerd in de ontwikkeling van openbaarvervoerbindingen in de Alpengebieden, aan de hand van indicatoren die zijn afgestemd op de specifieke omstandigheden van berggebieden, door bestaande spoorwegverbindingen, en dan met name het grensoverschrijdend vervoer, te verbeteren, kleine stadscentra op te waarderen, de bereikbaarheid van werk en duurzame toeristische voorzieningen te verbeteren, en essentiële diensten op het vlak van gezondheid, onderwijs en kinderopvang te waarborgen waardoor er plaatselijk nieuwe banen van goede kwaliteit kunnen ontstaan en het milieu en de natuurlijke rijkdommen, met inbegrip van water, kunnen worden beschermd;
- D. overwegende dat het Alpengebied met ontvolking en vergrijzing kampt; overwegende dat efficiënt openbaar vervoer, snelle internetverbindingen en duurzaam, over het hele jaar gespreid toerisme ertoe kunnen bijdragen dat het Alpengebied aantrekkelijker wordt voor jonge mensen en er meer werkgelegenheid ontstaat;
- E. overwegende dat vijf van de negen TEN-T-kernnetwerkcorridors, die cruciaal zijn voor de Europese en regionale ontwikkeling en voor de verwezenlijking van de doelen van het Witboek vervoer, door de Alpen lopen, en overwegende dat de verwezenlijking ervan in de periode tot 2030 gezamenlijke en gecoördineerde financiële inspanningen van de lidstaten vergt;
- F. overwegende dat er met het oog op de toepassing van de beginselen van het Kaderverdrag en de te ontplooiën concrete initiatieven een reeks protocollen en memoranda van overeenstemming is vastgesteld met specifieke maatregelen op diverse gebieden zoals vervoer, toerisme, bodembescherming, ruimtelijke ordening, duurzame ontwikkeling, natuurbehoud en bescherming van het landschap, om gezamenlijke projecten uit te voeren die verband houden met de trans-Europese vervoersnetwerken, en overwegende dat de lidstaten dienovereenkomstig bilaterale akkoorden hebben gesloten met het oog op de benutting van de fondsen van de Connecting Europe Facility (CEF) in combinatie met nationale begrotingsmiddelen;
- G. overwegende dat de macroregionale strategie van de Commissie bedoeld is om

instrumenten aan te reiken voor de versterking van de regionale capaciteit, met name door de duurzaamheid van de vervoersverbindingen, en de intermodaliteit en interoperabiliteit in het personen- en goederenvervoer te bevorderen, om te komen tot een verschuiving van het vervoer van de weg naar het spoor; overwegende dat diverse regio's die ook deel uitmaken van aangrenzende macroregio's (Adriatisch gebied, Donau) hiervan moeten profiteren om de verbindingen, de bereikbaarheid en de intermodaliteit te verbeteren;

- H. overwegende dat de Commissie in haar mededeling over de strategie voor het Alpengebied benadrukt dat het zowel noodzakelijk is de gevolgen van het vervoer door de Alpen te beperken om het milieu te beschermen als een strategie toe te passen die tot betere milieuumstandigheden voor de bevolking kan leiden; overwegende dat het vinden van een evenwicht tussen vervoersinfrastructuur en de instandhouding van de regio al tientallen jaren als een van de grootste uitdagingen wordt beschouwd; overwegende dat desondanks elke productieve investering gebaseerd moet zijn op een levenscyclusanalyse en op een passende milieueffectbeoordeling waarmee ook de voornaamste risico's op natuurrampen in een kwetsbaar gebied als de Alpen kunnen worden voorkomen;
1. neemt kennis van de gebiedsafbakening uit hoofde van de Alpenovereenkomst en van de bijbehorende protocollen inzake vervoer en toerisme, alsook van het actieplan van de Commissie dat tot doel heeft de duurzaamheid van de vervoersverbindingen binnen en naar de regio te verbeteren, en de intermodaliteit, interoperabiliteit en kwaliteit van intermodale vervoers- en mobiliteitsstelsels te bevorderen, volgens beproefde werkmethoden;
 2. is verheugd over de opening van de Gotthard-basistunnel op 1 juni 2016; verzoekt de Commissie en de betrokken lidstaten in het Alpengebied eerst te beoordelen hoe de verkeersstromen en het aandeel van het goederenvervoer als gevolg van nieuwe tunnels zijn veranderd, bijvoorbeeld langs de Brennerroute, alvorens plannen te maken voor nog meer basistunnels; verzoekt in voorkomend geval om een toereikend aantal overslagterminals tussen weg en spoor langs de corridors om de verschuiving van het vrachtvervoer van de weg naar het spoor te bevorderen;
 3. verzoekt de Commissie en de lidstaten de meerlagige bestuursstructuur bij de planning van het vervoer te verstevigen en in het overwegend bergachtige Alpengebied een beleid ten uitvoer te leggen voor de ontwikkeling van vervoersinfrastructuur die duurzaam, inclusief en niet-invasief is voor de regio en waarmee het Alpengebied wordt beschermd, en dat een evenwichtige ontwikkeling van de economisch zwakkere regio's en gebieden op het vlak van toerisme, sociale samenhang, economische vooruitgang en werkgelegenheid wordt bevorderd; benadrukt dat het bij de planning van het beleid inzake vervoersinfrastructuur een prioriteit moet zijn om ongunstige effecten, onder andere op het milieu, te beoordelen en tot een minimum te beperken; verzoekt om steunverlening waarmee een geleidelijke overgang van het vervoer over de weg naar spoorvervoer kan worden aangemoedigd, alsmede vervoermiddelen met alternatieve aandrijving om de uitstoot van vervuilende stoffen terug te dringen;
 4. verzoekt de Commissie zich ook te richten op het optimaliseren van de netwerkcapaciteit van de bestaande infrastructuur met het algemene doel om het TEN-T-netwerk beter ten uitvoer te leggen; benadrukt dat infrastructuurprojecten die een vermijdbaar of onevenredig groot risico met zich meebrengen voor het milieu, de natuurlijke rijkdommen

en de volksgezondheid, niet gefinancierd mogen worden;

5. benadrukt dat de connectiviteit en bereikbaarheid van de regio, 24 uur per dag en 7 dagen per week, moeten worden verbeterd en bevorderd door erop toe te zien dat er rekening wordt gehouden met het milieu, de water- en grondvoorraden worden beschermd, de plaatselijke bevolking inspraak krijgt door politieke spelers en besluitvormers op elk niveau, vooral regionaal en lokaal, en organisaties uit het maatschappelijk middenveld (ngo's) hier volledig bij te betrekken, en door volksraadplegingen te bevorderen;
6. is van mening dat de ontwikkeling van infrastructuur in berggebieden ertoe zou leiden dat er meer kmo's worden opgericht omdat de aantrekkingskracht van die gebieden toeneemt, en dat er specifieke bedrijfstakken in dergelijke gebieden worden gevestigd waarvoor deze locatie om milieuredenen voordelig zou zijn (temperatuur, schone lucht), als gevolg waarvan er nieuwe banen zouden ontstaan en de duurzame ontwikkeling van de regio een impuls zou krijgen; spoort de lidstaten aan oude, in onbruik geraakte trajecten te herstellen en te verbeteren zodat ze door toeristen kunnen worden benut, en die trajecten weer in gebruik te nemen om te voorkomen dat ze in verval raken en mogelijk hydrogeologische instabiliteit veroorzaken;
7. verzoekt de lidstaten die deel uitmaken van het Alpengebied om samen te werken aan zo eenvormig mogelijke transitarrieven die in overeenstemming zijn met de Europese normen, vooral voor de landen waarvan de vervoerders vanwege de geografische ligging gedwongen zijn door andere landen te rijden;
8. is van mening dat de ontwikkeling en de beschikbaarheid van informatie- en communicatietechnologie moeten worden verbeterd dankzij een sneller en doeltreffender dienstenaanbod en door waar mogelijk alternatieven voor fysieke aanwezigheid op het werk, zoals telewerken, aan te moedigen en te bevorderen, en zo het aantal verplaatsingen en de daarmee samenhangende nadelige externe effecten, zoals vervuilende uitstoot, te beperken en het combineren van werk en gezin te vergemakkelijken;
9. verzoekt de betrokken landen strategische infrastructuurprojecten op te zetten die bevorderlijk zijn voor de cohesie en leiden tot minder verkeersopstoppingen door gebruik te maken van intermodale vervoersdiensten die geschikt zijn voor toeristische gebieden en de groei van plaatselijke economieën, en waarmee de werkgelegenheid wordt aangewakkerd; onderstreept het belang van regionale luchthavens en havens in de regio's rond de Alpen/het Middellandse Zeegebied voor de bereikbaarheid en de connectiviteit van het Alpengebied; vindt het belangrijk deze (lucht)havens te verbinden met de wegen- en spoorwegnetten;
10. verzoekt de lidstaten te investeren in programma's voor het creëren van plaatselijke werkgelegenheid en toeristische infrastructuur; pleit voor een strategische benadering om van toerisme een minder seizoensgebonden activiteit te maken en via het openbaar vervoer duurzame toegang tot toeristische bestemmingen zoals skigebieden te vergemakkelijken, onder andere door fietsen in combinatie met een treinreis aan te moedigen; benadrukt dat netwerkvorming ondersteund moet worden en dat voorbeelden van goede praktijken bij initiatieven voor duurzaam toerisme openbaar moeten worden gemaakt, zoals structuren voor passieve energie, hulpbronnenefficiëntie en het gebruik van duurzame energiebronnen;

11. benadrukt dat de klimaatverandering bijzonder relevant is voor een gebied als de Alpen, waar de geomorfologie en de natuurlijke habitats bijzonder kwetsbaar zijn; benadrukt dat de protocollen over vervoer en toerisme bij de Alpenovereenkomst geratificeerd zijn door de EU en de lidstaten in het Alpengebied; verzoekt de lidstaten de grenswaarden van luchtverontreiniging goed in de gaten te houden en een duurzaam vervoersbeleid te voeren dat overeenkomt met de doelstellingen van de COP21 in Parijs; is van mening dat kmo's meer moeten worden aangespoord om te investeren in innovatie en ontwikkeling, in overeenstemming met de COP21-doelstellingen;
12. verzoekt de Commissie te waarborgen dat zowel de Europese burgers als de instellingen gemakkelijk en eenvoudig toegang hebben tot documenten om een transparante besteding van overheidsgelden te garanderen, en is van mening dat in gevallen waarin toegang om gegronde redenen gerechtvaardigd is, onder andere in verband met de volksgezondheid en het milieu, die redenen altijd prevaleren boven welke overweging dan ook in verband met concurrentie- of commerciële doeleinden; acht het noodzakelijk dat de lidstaten de EU-fondsen voor de tenuitvoerlegging van de strategie voor het Alpengebied transparant investeren, waarbij ze rekening houden met de beperkingen die voortvloeien uit de milieueffectbeoordelingen, en nauwer en beter samenwerken om de uitwisseling van goede werkmethoden te verbeteren; is van mening dat het Parlement en de Europese Rekenkamer jaarlijks moeten evalueren of die strategie doeltreffend wordt uitgevoerd, of de gestelde doelen worden bereikt en of de middelen zuinig worden gebruikt;
13. is van mening dat opbrengsten van tolheffingen in het Alpengebied voor vervoersprojecten in dat gebied in de eerste plaats voor de ontwikkeling van de Alpe corridors van het TEN-T-netwerk, in de tweede plaats voor regionale toegangswegen en in de derde plaats voor lokale wegen moeten worden gereserveerd;
14. verzoekt de lidstaten en de regio's erop toe te zien dat ook de minder toegankelijke gebieden bereikt kunnen worden en dat daar dringende hulp kan worden verleend, en dat er ook in de gebieden die voor het verkeer het moeilijkst toegankelijk zijn gezondheidscentra en EHBO-posten aanwezig zijn, gezien de afstand van deze gebieden tot de grote ziekenhuizen.

**UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING
IN DE MEDEADVISERENDE COMMISSIE**

Datum goedkeuring	24.5.2016
Uitslag eindstemming	+: 40 -: 2 0: 3
Bij de eindstemming aanwezige leden	Marie-Christine Arnautu, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Georg Mayer, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Gabriele Preuß, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Claudia Țapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, István Ujhelyi, Wim van de Camp, Janusz Zemke, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Knut Fleckenstein, Maria Grapini, Karoline Graswander-Hainz, Werner Kuhn, Curzio Maltese, Jozo Radoš, Ulrike Rodust, Davor Škrlec, Evžen Tošenovský
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Beatrix von Storch